

braços i se us clouen els punys: el crit puríssim és un *crit infame!* El visca que els patriotes donem amb la devota unció d'un fill fidel, amb la ira santa de qui reclama llibertat, és clamat per una veu corrompuda, per un enemic pervers, amb la perfídia d'un espia, sota la protecció dels que negocien amb la Mare comú, confreres de la germandat indigna dels que fan servir el seu nom sacrosant per enriquir llurs finances.

Un gravat estúpid a la portada, us fa rebotre el llibre per la faç de qui us el ven i, amb els ulls àvids, cerqueu les esquadres de patriotes que suposeu s'acosten ardides per a punir els delinqüents. Passada la vostra sorpresa inicial, encara recorreu cercant qui us acompanyi en la vostra indignació quan us adoneu, desolat, que la ciutat masella no s'indigna i que damunt del cos de Catalunya, s'hi poden cometre totes les infàmies, s'hi poden satisfer totes les concupiscències, s'hi poden assejar tots els sadismes sense que un estol de fills seus sàpiga de punir el malvat, sàpiga de defensar l'honor. És que els fills de la Pàtria són en llur majoria en un estat tan gran d'abjecció com el que pretén l'enemic per a gaudir-se'n? És que és tan baix el nivell de la consciència nacional que el primer traficant pot marxandar-nos com a indígenes d'una tribu incivilitzada?

Nosaltres ens situem a qualsevol altre país del món on una feta semblant hauria estat realitzada i sabem els accidents a què hauria donat lloc. Nosaltres ens situem a la Catalunya esdevinidora, habitada per ciutadans conscients, i endevinem que davant d'una infàmia com la que avui dia s'ha pogut cometre sense càstig, promourà aleshores una protesta col·lectiva i que a la mateixa nit que s'haurà realitzat la malifeta, el cel de la ciutat serà vermell de les flames depuradores, aixecades de la foguera on cremarà el paperam difamador entre els cants i les pregàries de les ànimes fèrvides dels patriotes.

REVISTA DE LA PREMSA

El català descostat

Amb aquest títol a la *Nova Conca*, Jordi de la Conca escriu:

La tasca de recatalanització, arreu troba catalans descostats, que són els enemics més crudels, més acèrrimament entossudits, contra d'aquella, car ni el ridícol ni la negació dels seus sentiments instintius, els detura per a res. El català descostat, enemic del català mateix, existeix. És dolorós dir-ho, però és un fet, i l'existència és la prova més enorme de l'ofegament en què ha viscut l'esperit de Catalunya, dominat i absorbit pel castellà amb el nom d'espanyol. El català, cas trist, se l'ha volgut fet espanyol per a deixar d'ésser català. I en aquesta obra, des del factor polític al religiós, hi han posat la força llur per espai de més de dos segles, la primera meitat del darrer, amb el factor social, sobre tot. L'escola, el diari, el partit polític amb etiqueta espanyola, han estat els tres elements més formidables de descatalanització i ensem d'espanyolització de Catalunya.

D'ací que davant el moviment patriòtic català, aquesta desnaturalització dóna una cosa paradoxal; que qui es creu ésser un espanyol perfet, és conseqüentment anticatalà i que qui es comporta com a bon nacionalista, ha de remoure sovint obstacles i perjudicis anticatalans—això és: espanyolistes.

Així, espanyolista, vol dir anar contra la llengua catalana, contra els costums catalans, contra la bandera catalana, contra tota manifestació que tingui i representi l'esperit de Catalunya. I així, també, nacionalista, vol dir defensar tota cosa catalana, vindicar-la amb tots els seus drets i soberania, contra l'esperit espanyolista que l'ha malmesa, l'ha descatalanitzada per fer-la espanyola.

I en això no hi ha pas exageració. La prova en són els catalans descostats—diem-los avui dia mals catalans,—producte dels segles de descatalanització. Són descostats perquè se senten espanyolistes.

Si un català vindica l'ús de la pròpia llengua, sia allà on sia, allí veureu, no el veritable espanyol, sinó el català descostat, que en nom del seu espanyolisme combat ¡oh vergonya! sa pròpia llengua, sa pròpia dignitat de català.

Cal reconèixer però que aquests tipus de desnaturalitzat no se'ls troba entre les gents humils, sinó entre aquells qui és creuen tenir certa il·lustració, entre els falsos instruits

Aquest català descostat a voltes no és l'il·lustració espanyolista que ha rebut, sinó—i és el més general—la idea contra el nacionalisme per ressorts de política, el que el mou en la seva dèria. Aquest català, mereixeria article apart, i la seva existència al cap i a la fi no ens preocupa tant com l'altra, car molts d'ells, en hores d'eclosió patriòtica, prou sabrien també comportar-se com a bons catalans.

El tipus del català descostat, pròpiament, és aquest que fa d'espanyolista perquè, per sentir-se espanyol, ha renunciat i ofegat la vitalitat de la seva ànima catalana, com si s'odiés a si mateix

I tants de descostats, àdhuc entre gent que no s'ho creu, com hi ha en aquesta Catalunya dels nostres amors!

Una conferència d'En Rovira

A la *Veu de Tarragona* ha aparegut molt bellament ressenyada la conferència que el nostre company N'A. Rovira i Virgili donà a la Cambra de Comerç d'aquella ciutat. Creiem interessant de reproduir-ne els més importants paràgrafs:

Parlar de Tarragona davant dels tarragonins, és per a mi una doble alegria. Jo tenia més motius per a recloure'm en ma cambra de treball que de conviure amb les multituds: el silenci, company de ma vida desde fa anys i per sempre, em fa sentir amb major intensitat les veus profundes de la raça: els meus grans amors, Catalunya i Tarragona són els que m'han obligat a sortir de mon isolament.

Catalunya i Tarragona, reneixen i avancen juntes: convecu-vos que són sinònimes les expressions de bon català i bon tarragoní: sempre seran inseparables.

No vinc a donar una conferència purament econòmica, ni tampoc a cantar una barcarola davant les nostres platges d'or.

Tarragona és la ciutat marítima per excel·lència: és port voltat de cases, és filla de Catalunya i de la mar, però és catalana i a l'hora universalista i igualitària, amb camins sense roderes, immensos, que ens uneixen als pobles més apartats; però també la Història de Tarragona, sempre va unida a la de la seva mar.

Ja de naixença s'educa l'altitud sobre la mar: Sitges la Blanca, Tarragona la Blava: les pedres daurades són voltades per la clara blavor del cel inalterablement blau, per la blavor forta del mar, per la blavor tèrbola de les muntanyes de Ponent: un